

KATIJA ROMAC - VILA PRIČALICA

STANI, NE RUGAJ MI SE

5 - 8 razred

POMOZIMO JEDNOM
NESRETNOM DJETETU

Katija Romac - Vila Pričalica

Dragi roditelji, ova je priča osmišljena kao pomoć djetetu koje se suočava s nasiljem u školi. Priča je kombinacija dijaloga i naracija koje pojašnjavaju dijaloge.

Roditelji, pročitajte ovu priču zajedno s djetetom, podijelite uloge i glumite scene iz priče. Tijekom čitanja zamijenite uloge i nastavite čitati. Važno je da se dijete uživi u ulogu i žrtve i zlostavljača. Na taj način će dijete osjetiti emocije i zlostavljača i žrtve i s više razumijevanja će razgovarati o priči s vama. Svakako povežite priču s vršnjačkim nasiljem u djetetovoj školi.

Potrudite se da djeca i u razredu također glume ovu priču. Neka bude što više improvizacije, smijeha, igre... Zaboravili smo Igru u razredu. Zajednička igra je prava terapija za djecu koja se sve češće suočavaju s nasiljem u svojoj okolini.

Stani, ne rugaj mi se

Ovo je priča o dvije djevojčice, ni velike ni male - nešto između. Imaju 9 godina i idu u 3. razred. Kako rastu, djevojčice sve više shvaćaju da više ne mogu pronaći potpunu zaštitu i sigurnost kod svojih roditelja, učiteljice, a ni u škole. Počinju otkrivati svijet koji više nije ni ugodan ni siguran, kao prije.

Lila Mila je dobra i nježna djevojčica. Ima mnogo prijatelja u razredu. Djeca je vole i kao takva postaje idealna žrtva onih koji se u razredu žele nametnuti snagom i zastrašivanjem. To su zlostavljači. Oni šire strah oko sebe, a djeca im se ne usude suprotstaviti. Svako dijete može postati žrtva takvih zlostavljača. Žrtva osjeća strah, i srami se i boji zatražiti pomoć. Često i ne zna kome se obratiti za pomoć.

Hajdemo vidjeti što će učiniti naša Lila Mila koja je postala žrtva zlostavljača?

Roza Groza glumi frajericu, pretvara se da je sigurna u sebe, i jako želi biti popularna u razredu. Nitko u školi ne zna koji su stvarni problemi s kojima se suočava djevojčica kod kuće ili na ulici. Roza Groza ne nalazi ni razumijevanje, ni ljubav, ni podršku u svojoj obitelji. Izgubljena se okreće ulici, gdje se suočava s užasima koje ne zna kako savladati. Pod utjecajem ulice, Roza Groza odlučuje postati zla, i bira žrtvu koju će mučiti. Njezin izbor ovoga puta pada na Lilu.

Scena 1 – Na ulici - Roza i grupa zločeste djece

ZmijaKa (pjevajući i kruži oko Roza Groza) :

Rozo Grozo, tko želi biti s nama, mora biti cool! ssssssss
U razredu moraš postati glavna, ali Lila Mila je već tu. ssssssss
Ismij Lilu pred svima, neka plače, neka bude jadna. ssssssss
Svi će je tada napustiti i budi sigurna
tebe će se bojati tek tada. ssssssssss
I naravno, tako ćeš postati glavna!

ROZA GROZA (neodlučno) Ali zar stvarno moramo to raditi? Zašto je moramo toliko rasplakati -'

ZmijaMa : Svi vole Milu. Za igru ne biraju nas, već nju. Ako je prijatelji napuste, ako bude jadna, lako ćemo zauzeti njezino mjesto u školi tada. Hajdemo u školu sada ... zajedno ćemo je napasti! Plan je ovakav : Pred svima ti ćeš govoriti: Lila Mila je jadna... Lila Mila je glupa štreberica! Rugat ćeš joj se i svi će je napuste tada.

Roza Groza (uznemirena) : Nisam sigurna, trebamo li to učiniti. Zašto je toliko mrzite? Što vam je učinila da ste takve osvetnice? Ja želim biti vaša frendica. Ja želim biti coolerica. Zar ćete mi biti prijateljice samo ako sam kao vi okrutnica...

ZmijaRa Ra(ljuto) : U razredu je Mila glavna, to nas živcira! Od bijesa hoćemo poluditi. Svi koji napuste Lilu, družiti će se s nama. Lila Mila će biti ismijana i sama! Mi ćemo postati glavne. Svi će nas se bojati i morati će nas slušati tada. Hajde, Roza Groza! Plan je genijalan. Ako se želiš družiti s nama, onda moraš Lilu ismijati sada!

ZmijaKa (zlobno se smije) : Reci joj nešto odvratno... Reci joj da ima leukemiju i uši i da će nas svih zaraziti...

Roza Groza (nevoljko pristaje) : Valjda ste u pravu, valjda znate... valjda ću tako postati glavna ... Moram biti coolerica, moram biti okrutnica... O.K. učinit ću da Lila postane plačljivica!

Scena 2 – ispred razreda , zmije guraju Rozu :

ZmijaMa (*agresivno*): Hajde, Roza, pokaži joj tko je glavna kulerica!

Roza Groza (*neodlučno*): Jeste li sigurni? Možda bismo mogli još malo pričekati...

ZmijaKa (*podrugljivo*): Što?...Odustaješ? Znala sam da nisi kulerica kao mi!

ZmijaRa: Ne, to je sada ili nikad! Računamo na tebe, Rose!

Roza Groza (*uzdahne, okrećući se prema vratima*): Dobro... u redu. Idem.
(stisne zube, oklijevajući prije nego što nastavi, dok je zmije još jače guraju. Šapće):
Moram to napraviti. Inače... inače ću biti potpuna gubitnica...

-

Scena 3 Razred, djeca gledaju dolazak Roze

Tara *(ticho)* : Pazi Ana, ušla je u razred Roza Groza...

Ana : Vidim, vidim, sad će napasti Lilu...

Tara : .Bolje da se maknemo Ana, i mene je jučer Roza gurnula...

Roza Groza *(približila se Lili, odmah je napada)* : Hej, Lila Mila Debila, kako se samo praviš fina, a najobičnija si budala! Glupa si kao stup, dok sam ja, genijalna i cool!

Lila Mila : Rozo, pusti me na miru. Zašto me napadaš? Ne govori to.

ZmijaRa : Super, super, Rozo rugaj joj se još više, pravi od nje glupaču, rasplači je... živciraj je bez prestanka!

Roza Groza : Već su ti rekli da si ružna i debela, zar ne? Što se praviš važna da sve znaš, a najobičnija si štreberica. Pa zato učiteljica samo tebe i hvali, a nas ne primjećuje ... Svi ti se smiju. Idi doma i više se ne pojavljuj u razredu! Nitko te ne treba!

Lila Mila : Ali zašto... Zašto mi to govoriš? Ništa ti nisam napravila, pusti me na miru ...

ZmijaMa : Genijalno Rozo! Nastavi samo tako... Savršena si, sestro!

Roza Groza : Imaš uši... svih si nas zarazila ... imaš le... *(stala je nije mogla reći ...)*

Lila Mila *(okrenula se prema zidu i kaže za sebe)* : Želim samo da me svi ostave na miru...

Scena 4: Djevojčice u razredu pričaju o Lili

Lila Mila (*tiho plače, stisnula se u kutu*): Tako me sram... Zašto, Rozo, to radiš? Što sam ti učinila? Sada će mi se svi smijati. Hoće li me moje prijateljice ostaviti samu i početi se družiti s Rozom? Ne znam što ću bez njih. S kim ću se igrati?

(Tara i Ana stoje malo dalje, šapućući.)

Tara (*šapće Ani, grickajući rukav svoje jakne*): Jesi li vidjela? Roza je opet napala Lilu...

Ana (*pogledava Lilu, zabrinuto*): Da, užas... Lila je tamo sama, čini mi se da plače.

Tara: Pogledaj, svi su se maknuli od nje...

Marija (*prilazi diskretno*): Pričate o Lili? Čula sam što joj je Rose govorila, baš strašno...

Frančeska (*pridružuje im se, ozbiljna*): I ja sam je čula. Trebalo bi nešto učiniti.

Marija: Hajdemo do nje ...

Ana (*odmahuje glavom, uplašeno*): Ne, ne... Roza je još ovdje...

Marija: Ali ne možemo je ostaviti samo tako!

Tara (*neodlučno*): Možemo joj poslije reći da kaže mami što joj Roza radi... ili tati, ili učiteljici... ne znam kome... nekome sigurno...

Ana: Da, da... Ne sad... Ako nas Roza vidi... napast će nas...

Tara: Zna li Lila da to mora to reći nekome?

Marija: Sigurno zna, ali ju je previše sram...

Tara (*uzdahne*): Pogledajte, Roza nas gleda... Brzo, moramo se maknuti...

Frančeska (*hvata Taru za ruku*): Brzo, idemo...

Ana: Pravimo se kao da se ništa ne događa...

Roza (*prilazi, oči joj sjaje zlobom*): Hej, hej, što smišljate vi tamo u kutu?

(Svi pogledi brzo se okreću prema njoj, preplašeni, ali nitko ne odgovara.)

Ana (*šapuće, prestravljena*): Ništa... Dogovaramo se da idemo na dvorište...

(Grupa se polako povlači, bacajući povremeno bojažljive poglede prema Lili i Rozi.)

Scena 5 Lila kod kuće, priča sa mamom

Lila Mila: Ne želim više ići u školu, mama... Ne mogu više... Roza mi se stalno ruga...

Mama (*nježno*): Lila, ne možeš dopustiti Rozi da te toliko povrijedi, da te spriječi da ideš u školu...

Lila Mila (*jeca*): Ali mama... ono što mi rade ... to je previše, previše boli...

Mama (*odlučno*): Roza želi da se upravo tako loše osjećaš... ali Lila, ti si jaka... Obriši suze... Zajedno ćemo ovo riješiti, vjeruj mi!

Lila Mila (*nesigurno*): Ali... osjećam se tako jadno, želim ići u krevet i samo spavati...

Mama: Shvati Lila, Roza je sigurno jedna jako nesretna djevojčica. Zmije se pretvaraju da su joj prijatelji, i guraju je da bude okrutna. To što Roza govori, ti znaš da to nije istina. Te Zmije lažu.

Lila: Mama, govori mi strašne stvari! Kako da to izdržim?

Mama: Nisi sama, moja Mila. Ovako ćemo! Sutra u školi pogledaj je u oči i razgovaraj s njom. Ne dopusti da te strah zadrži. U svakom trenutku sjeti se, uvijek sam uz tebe.

Lila Mila (*brišući suze*): Ne znam kako da budem tako hrabra, mama? Ona je tako zla... pokušat ću, mama...

Mama: Možeš ti to, Lila. Jača si nego što misliš.

Lila Mila (*odlučnije*): Da, sutra... razgovarat ću s njom. Dosta mi je ove muke. Dosta mi je svega...

Mama (*s osmijehom*): Bravo, to je moja cura! Ne dopusti da te bol zaustavi. Sad se lijepo odmori. Sutra je važan dan.

Lila Mila (*sama, odlučna*): Da, sutra ću razgovarati s Rozom. Ja sam jaka... Ja sam hrabra...Ja sam jaka...

Scena 6- Pred školom

Lila Mila *(tihu, sve čvršće i smirenije)*: Roza Grozo, moramo razgovarati. Ne možeš se više tako ponašati. Dosta je tvoje zloće! Pogledaj što radiš. Tvoje riječi bole. Zamisli da ja tebi kažem te grozne riječi... Kako bi se ti osjećala tada?

Roza Groza *(s agresijom)*: Razgovarati? S tobom? Što jedna obična glupača uopće može reći? Sve što znaš raditi je samo cmizdriti. To me nasmijava da ću puknuti od smijeha. I cijeli razred ti se smije.

Lila Mila: Roza, znam, do sada sam šutjela. Sve sam trpjela jer me bilo sram. Bila sam jako nesretna. A ti si mi se smijala i postajala sve zločestija, sve okrutnija. Sada je dosta. Više se ne sramim. Dosta je tvog ruganja. Ne želim više šutjeti! Moram nešto napraviti!

Roza Groza *(prekidajući je, podrugljivo, oponaša je)*: Oho,ho! Nešto ću napraviti... I što bi to glupača napravila? Hoće li se glupača možda tući? OK, potucimo se. Jedva čekam da te izmlatim... tako će svi vidjeti koliko si jedna i slaba i koliko sam ja cool!

Lila Mila: Ako se potučemo, svi će nas gledati. Navijat će i rugat će se. Poslije će reći da smo dvije obične glupače. Odmah će nas zaboravit. Želiš li stvarno da nas tako ismijavaju?

Roza Groza *(s prijezirom)*: Znači, ne želiš se tući... A možda bi glupača otišla plakati u školu? Haha! Ravnatelj i učiteljica će nam jednostavno reći da moramo biti dobre djevojčice. Držat će nam dosadan govor i s time će misliti da je sve riješeno. Poslat će nas natrag u razred. Tu ideju možeš objesiti mačku o rep!

Lila Mila : A nije ti palo na pamet da bih se mogla potužiti mojim roditeljima. Moja mama će znati što učiniti. Mogla bi čak pozvati policiju ako bude potrebno.

Roza Groza (*podrugljivo*) : Oho, super! Ići ćeš plakati svojoj mamac? Hajde, hajde... samo se usudi... Ma ne, to ne dolazi u obzir... Previše se bojiš da bi to napravila.

Lila Mila : Znam da neće biti lako. Moram nešto učiniti jer više ne mogu ovako patiti. Rozo, ako nastaviš biti zla prema meni, na kraju ćeš se osjećati gore od mene. Malo po malo, djeca će te početi smatrati dosadnom i glupom i na kraju te više neće ni gledati. Hoćeš li i tada biti cool...

protecte

Scena 7 - Pred školom : Lila i Roza, zmije se umiješaju u razgovor

ZmijaKa (zmije stoji sa strane, upadaju u razgovor) : Lila priča gluposti! Rozo, nitko ti nikad neće reći da si dosadna i glupa! To se nikad neće dogoditi!

Lila Mila : Rozo ako i dalje budeš zla, nećeš se imati s kim igrati... Biti ćeš sama!

ZmijaMa (podrugljivo) : Ha, ha... Nema šanse da se to dogodi, Rozo! Koja je glupača, ta Mila Lila, debila!

Lila Mila : Pogledaj Rozo! Ostale cure te se boje. Vidiš da se ne žele igrati s tobom.

Roza Groza : Baš me briga! Nije me briga što misle! Imam puno prijateljica u parku. One su super!

Lila Mila : Rozo, neću više šutjeti. Reći ću svima što mi radiš.

Roza Groza : Ha... Misliš da će to nešto promijeniti?!

Lila Mila : Da, jer će svi vidjeti da sam hrabra i da sam ti rekla istinu. Više me nije sram. Osjećam se bolje! Već sam pobjednica.

Roza Groza : A ja bih trebala biti jasnica? Ti to ozbiljno?

Lila Mila : Vidiš da je bolje da razgovaramo Rozo. Vidjet ćeš koliko ćeš prijatelja imati ako prestaneš biti zla, ako budeš dobra prema meni i drugima...

ZmijaRa : Šuti, Glupačo! Roza te ne želi slušati?

Scena 8 – Lila i Roza na putu kući... i zmije

Lila Mila : Znaš, Rozo, djeca pamte sve loše stvari što kažeš. Jednog dana netko bi ti mogao reći to isto. I... onda si i ti žrtva...

ZmijaMa : Lila govori bez veze... ti nikad nećeš biti žrtva Rozo...

Lila Mila : Kad postaneš žrtva, Rozo, djeca u razredu ti neće pomoći. Više te se neće bojati.

ZmijaKa : Lila, ne pričaj gluposti!

Lila Mila: Tada će te Zmije napustiti. Neće ti pomagati i početi će ti se rugati. I tada ćeš ostati potpuno sama.

Roza Groza : Misliš da ću stvarno to dopustiti?

Lila Mila: Vidi kako te Zmije iskorištavaju, Rozo. One ti nanose zlo.

Roza Groza : One me štite! Jače su od tebe!

Lila Mila : Ne, Rozo, one te ne štite. One ti govore što trebaš raditi. Ne moraš ih slušati. One su zle, ti nisi. Ti možeš biti puno bolja od njih.

Roza Groza : Ne, ne! Nitko meni ne govori što da radim!

Lila Mila : Zmije te prisiljavaju da činiš zlo... svi to vide, Rozo.

ZmijaMa : Rozo Grozo , ne slušaj ovu glupaču...

Roza Groza : Zmijo, prestani mi govoriti što da radim... (ironično, manje sigurna u sebe) Lila, neću razgovarati s tobom ! Dosadna si!

protected

Scena 9 – I dalje pred školom Lila i Roza i zmije

Lila Mila : Rozo, misliš da si cool jer su Zmije tvoje prijateljice.

ZmijaRa (*podrugljivo, smiješeci se*) : Da možda misliš da Roza nije cool, da je jadnica, ha?

Lila Mila (*odlučnije*) : Pogledaj Rozo, sada mi se rugaš jer su Zmije tu s tobom.

Roza Groza (*prkosnim tonom*) : Što predlažeš onda? Da se družim s tobom, a ne s Zmijama?

Lila Mila (*ozbiljnije*) : Da, Rozo . Zajedno ćemo biti jače od njih! Bit ćemo super jake...

Roza Groza (*podrugljivo*) : Super jake , ha, ha? Nas dvije? I što bismo zajedno radile osim gnjavile i ismijavale drugu djecu?

Lila Mila (*s uvjerenjem*) : Nikoga ne moramo ismijavati. Ako smo skupa, nitko nas neće moći ni tući ni plašiti. Ove Zmije napadaju samo slabe, ne diraju jake.

ZmijaRa (*sve više podrugljivo*) : Jake? Ha, ha! To bih voljela vidjeti.

Lila Mila : Ako budemo zajedno, Zmije će otići. Ostaviti će nas na miru...

Scena 10 – Ispred Liline kuće - Lila, Roza,zmije

Roza Groza (*govoreći sama sa sobom, kolebajući se*): A što ako je Lila Mila u pravu? Što da radim? Trebam li se družiti s Lilom? Trebam li napustiti Zmije...?

Lila Mila : Pokušajmo, Rozo. Ništa ne možemo izgubiti...

ZmijaMa : Ne, ne, Rozo... Ne smiješ slušati Lilu. Ti si cool, ti si jaka, ti si Roza Groza.

Lila Mila : Ako te Zmije napuste, svi će se okrenuti protiv tebe .

Roza Groza (*kolebajući se*): Lila je u pravu... Ako me Zmije napuste, bit ću sasvim sama. A toliko se bojim da budem sama...

Lila Mila : Ako ostaneš sama, bit ćeš slaba. Tada ćeš postati žrtva. Ne dopusti da se to dogodi Rozo.

Roza Groza : Sama, oh ne! Neću imati nikoga za prijatelja! Nitko me neće voljeti... S kim ću se tada igrati!

Lila Mila : Nije riječ samo o meni, Rozo. Riječ je o svima nama u razredu... Zmije mogu napasti bilo koga od nas.

Roza Groza : Što? Hoćeš reći da nije riječ samo o nama dvjema?

Lila Mila : Da Rozo! Zmije mogu napasti svakog od nas u razredu. Ali zajedno ćemo biti jače.

Roza Groza : I misliš da će se sve promijeniti ako se prestanemo ismijavati?

Lila Mila : Da! Ako prestanemo s ruganjem, sve 'zmije' u školi prestat će nas gnjaviti. Nećemo im biti interesantne.

Roza Groza : Teško je to povjerovati...

Lila Mila : Ali to je istina. Ako smo zajedno, nitko se neće usuditi napasti nas. Bit ćemo super jake. Biti ćemo cool!

Zmijaka : Rugaj joj se, Rozo! Hajde! Udari je!

Roza Groza : Pusti me na miru, Zmijo. Ne želim te više slušati. Ne želim se više s tobom družiti. S Lilom se je super igrati!

Lila Mila : Super, Rozo! Hrabro si rekla Zmijama da se s njima više nećeš družiti. Hajdemo se igrati. Znam repati, naučiti ću te...

Scena 11 - Novo prijateljstvo Lile i Roze

Sretan kraj

Lila Mila (*pjeva, repa*):

Ne možemo cijeli svijet promijeniti,
Ali zajedno, zlo u školi možemo pobijediti!
Jučer si htjela biti cool, glavna pod svaku cijenu,
tako da si skrivala djeci zvijezdice na nebu.

Danas si mila i vesela djevojčica, u igri prijateljica.

Najljepše snove si nam vratila
i još ih zvjezdicama s neba ukrasila.

(Sada oboje počinju pjevati, repati...)

Lila Mila i Roza Groza :

U razredu smo sada dobri prijatelji,
iako smo jučer bili ljuti neprijatelji.
Nećemo se više rugati, svađati, ni ružne riječi govoriti,
Rane u duši ćemo izliječiti jer se više nećemo povrijediti.
Zajedno smo snažni, zajedno smo jaki!
Zmije iz škole podvijena repa će pobjeći,
i tamo daleko shvatiti da je
najbolje na miru nas hrabre ostaviti.

Pripovjedač : Bravo, Lila! Shvatila si da se možeš sama braniti. Braniti se znači ostati jak i hrabar. Zmije su pokušavale te uvjeriti da si slaba, ali nisu uspjele. Pokazala si hrabrost. Sada si jaka. A kada si jaka i hrabra tada svima daješ nadu da i oni mogu biti jaki i hrabri.

KRAJ.